

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATerea DISCRIMINĂRII
AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA NR. 116
din 26.02.2009

Dosar nr: 14/2009

Petiția nr: 16.277/23.12.2008

Potent: C R D , B D , B E , M
E , A C , M L , R B E , V D ,
B M , I O , C F , V C , P ,
M , M D , D R , T I , N G , V
V , D G , M V , C A A , R M ,
Ș D , F G , M G , P C ,
B G , P O

Reclamat: Ministerul Educației, Cercetării și Inovației, Inspectoratul Școlar
al Județului Argeș

Obiect: neacordarea tichetelor cadou pentru cadre didactice

I. Numele, domiciliul sau reședința păților

I.1. Numele și domiciliul ales al petenților

I.1.1. C R D
I.1.2. B D
I.1.3. B E
I.1.4. M E
I.1.5. A C
I.1.6. M L
I.1.7. R B E
I.1.8. V D
I.1.9. B M
I.1.10. I O
I.1.11. C F
I.1.12. V C
I.1.13. P M

I.1.14. M	D		
I.1.15. D	R		
I.1.16. T	I		
I.1.17. N	G		
I.1.18. V	V		
I.1.19. D	G		
I.1.20. M	V		
I.1.21. C		A	A
I.1.22. R	M		
I.1.23. Ș	D		
I.1.24. F	G		
I.1.25. M		G	
I.1.26. P		C	
I.1.27. B	G		
I.1.28. P	O		

I.2. Numele și sediul reclamațiilor

I.2.1. Ministerul Educației, Cercetării și Inovației, Str. G-ral Berthelot nr. 28-30, sector 1, București

I.2.2. Inspectoratul Școlar al Județului Argeș, B-dul Eroilor nr. 4-6, Pitești, județul Argeș

II. Obiectul sesizării

Petiția se referă la neacordarea tichetelor cadou pentru cadrele didactice de la Școala generală cu clasele I-VIII Suseni, județul Argeș.

III. Descrierea presupusei fapte de discriminare

Petenții consideră discriminatorie neacordarea tichetelor cadou pentru cadrele didactice de la Școala generală cu clasele I-VIII Suseni, județul Argeș.

IV. Procedura de citare

Părțile au fost citate pentru data de 24.02.2009 la sediul CNCD (filele 6-8 din dosar).

La audierea din 24.02.2009 părțile nu s-au prezentat.

Procedura de citare a fost legal îndeplinită.

V. Susținerea părților

Petenții, cadre didactice de la Școala generală cu clasele I-VIII Suseni, județul Argeș, prin petiția înregistrată la Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării (în continuare CNCD) cu **nr. 16.277/23.12.2008** (fila 1 din dosar), arată că nu au beneficiat de tichete cadou, deși în alte școli aceste tichete au fost acordate.

Au fost solicitate puncte de vedere din partea reclamațiilor (filele 4 și 5 din dosar).

Inspectoratul Școlar al Județului Argeș, prin **Adresa nr. 313 din 29.01.2009**, semnată de Prof. dr. G B , inspector școlar general, înregistrată la CNCD cu **nr. 1.508/09.02.2009** (fila 9 din dosar), arată că inspectoratul a solicitat primăriilor ca bugetul pe anul 2008 să cuprindă și tichetele cadou, dar nu toate primăriile au acordat aceste tichete. Justificarea primarului comunei Suseni a fost lipsa fondurilor necesare. Nici primarul, nici Consiliul local neavând calitate de angajator, nu există obligația de a aplica **Legea 193/2006**.

Anexează adresa Primăriei comunei Suseni către Școala generală cu clasele I-VIII Suseni, care arată următoarele:

- în bugetul local nu au fost prevăzute credite bugetare cu această destinație;

- nu există o relație da angajator-angajat între administrația publică locală și cadrele didactice;

- legiuitorul folosește o normă juridică supletivă (pot utiliza bilete de valoare sub forma tichetelor cadou...) și nu una imperativă;

- nici angajații primăriei nu au primit și nu primesc tichete cadou, astfel nu se poate invoca discriminarea.

Ministerul Educației, Cercetării și Inovației, prin **Adresa nr. 15134, 25233/16.02.2009**, semnată de G L I , director general adjunct al Direcției Generale Juridice și Control, E C P , consilier juridic, înregistrată la CNCD cu **nr. 2.080/18.02.2009** (fila 13 din dosar) arată că Legea nr. 193/2006 nu prevede ca o obligație acordarea tichetelor cadou, ci ca o facultate, o posibilitate, în consecință nu se poate invoca existența unei discriminări.

Petenții, prin adresa înregistrată la CNCD cu **nr. 2090/18.02.2009** (filele 14-15 din dosar), completează petiția arătând că lipsa resurselor financiare invocată de primar nu reprezintă o justificare pentru neacordarea tichetelor cadou.

Anexează documente în susținerea cauzei (filele 16-22).

VI. Motivele de fapt și de drept

Colegiul Director constată că nu au fost acordate tichete de cadou pentru cadrele didactice de la Școala generală cu clasele I-VIII Suseni, județul Argeș, deși în multe alte școli cadrele didactice au beneficiat de astfel de tichete .

În drept, Colegiul Director reține că **Convenției Europene a Drepturilor Omului**, art 14: „Exercitarea drepturilor și libertăților recunoscute de prezenta convenție trebuie să fie asigurată fără nici o deosebire bazată, în special, pe sex, rasă, culoare, limbă, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională și socială, apartenență la o minoritate națională, avere, naștere sau orice altă situație”.

Protocolul nr. 12 la Convenția Europeană a Drepturilor Omului, art 1 prevede interzicerea generală a discriminării:

„1. Exercitarea oricărui drept prevăzut de lege trebuie să fie asigurată fără nici o discriminare bazată, în special, pe sex, pe rasă, culoare, limbă, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională sau socială, apartenență la o minoritate națională, avere, naștere sau oricare altă situație.”

2. Nimeni nu va fi discriminat de o autoritate publică pe baza oricăruia dintre motivele menționate în paragraful 1.”

Ordonanța de Guvern nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare (în continuare **O.G. 137/2000**), republicată, la art. 2 alin 1 stabilește: „Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.”

Colegiul Director constată următoarele:

6.1. Conform definiției discriminării, date de **O.G. nr. 137/2000**, republicată, se poate considera discriminare

- o diferențiere
- bazată pe un criteriu
- care atinge un drept
- fără să existe o justificare obiectivă.

6.2. Fapta care face obiectul petiției poate fi considerată discriminatorie dacă atinge un drept, oricare dintre cele garantate de tratate internaționale ratificate de România sau cele prevăzute de legislația națională (**O.G. nr. 137/2000**, art. 1 alin. 2: „Principiul egalității între cetățeni, al excluderii privilegiilor și discriminării sunt garantate în special în exercitarea următoarelor drepturi: [...]”, art. 2 alin. 1: [...] „restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege [...]”; **Protocolul 12**, art. 1 alin. 1: „Exercitarea oricărui drept prevăzut de lege [...]”.

6.3. Colegiul Director constată că **Legea nr. 193/2006 privind acordarea tichetelor cadou și a tichetelor de creșă**, la art. 1 prevede: „Societățile comerciale, regiile autonome, societățile și companiile naționale, instituțiile din sectorul bugetar, unitățile cooperativiste, celelalte persoane juridice, precum și

persoanele fizice care încadrează personal pe bază de contract individual de muncă pot utiliza bilete de valoare sub forma tichetelor cadou și a tichetelor de creșă.”

6.4. Din această formulare reiese că acordarea tichetelor cadou nu reprezintă un drept ci apare ca o posibilitate pentru angajator.

6.5. Prin jurisprudența sa, atât Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării, cât și instanțele de judecată s-au pronunțat în mod constant în sensul inexistenței discriminării privind neacordarea tichetelor de masă și tichetelor cadou, în situația în care toți angajații unei instituții (în cazul de față cadrele didactice de la Școala generală cu clasele I-VIII Suseni, județul Argeș) au fost tratate în mod identic.

6.6. Chiar dacă legea ar putea crea ambiguități (în special în domeniul educației, unde nu există o identitate între persoana angajatorului și celui care ar trebui să acorde tichetele cadou), asupra acestui aspect CNCD nu se poate pronunța, având în vedere **Decizia nr. 997 din 7 octombrie 2008** a Curții Constituționale, care stabilește următoarele:

„Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că, în esență, critica autorului excepției pune în discuție constituționalitatea atribuțiilor jurisdicționale ale Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, care, potrivit art.20 alin.(3) din Ordonanța Guvernului nr.137/2000, poate să dispună «înlăturarea consecințelor faptelor discriminatorii și restabilirea situației anterioare discriminării», în măsura în care situațiile discriminatorii izvorăsc din conținutul unor acte normative.

Față de acestea, Curtea apreciază că o corectă analiză a textului de lege criticat impune interpretarea acestuia în ansamblul reglementării din care face parte, mai precis al Secțiunii VI din Ordonanța Guvernului nr.137/2000, care reglementează rolul, atribuțiile și organizarea Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării.

Astfel, Curtea observă că potrivit dispozițiilor art.16 din Ordonanța Guvernului nr.137/2000, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării îndeplinește rolul de «garant al respectării și aplicării principiului nediscriminării», iar potrivit dispozițiilor art.18 din același act normativ, «este responsabil cu aplicarea și controlul respectării prevederilor prezentei legi în domeniul său de activitate, precum și în ceea ce privește armonizarea dispozițiilor din cuprinsul actelor normative sau administrative care contravin principiului nediscriminării.» Mai departe, art.19 alin.(1) lit.c), precum și art.20, în ansamblu, reglementează rolul jurisdicțional al Consiliului, care are ca finalitate, așa cum s-a arătat, «înlăturarea faptelor discriminatorii și restabilirea situației anterioare discriminării.» În sfârșit, nu trebuie omis nici faptul că art.2 alin.(3) din aceeași ordonanță prevede că sunt discriminatorii «prevederile, criteriile sau practicile aparent neutre care dezavantajează anumite persoane [...]».

Deși autorul excepției apreciază ca fiind un «nonsens» interpretarea dispozițiilor art.20 alin. (3) din Ordonanța Guvernului nr.137/2000 în sensul aplicabilității lor și cu privire la situațiile discriminatorii ce izvorăsc din conținutul actelor normative, Curtea observă totuși că dispozițiile de lege mai sus enunțate au constituit în realitate temeiul mai multor hotărâri prin care Consiliul Național

pentru Combaterea Discriminării a constatat, în cadrul activității sale jurisdicționale, caracterul discriminatoriu al unor prevederi legale. Dovadă a acestui fapt stă și introducerea, prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr.75/2008, a alin. (3) la art.19 din Ordonanța Guvernului nr.137/2000, prin care s-a scos din competența Consiliului soluționarea sesizărilor având ca obiect măsurile legislative în contextul stabilirii politicii de salarizare a personalului din sistemul bugetar, măsură legislativă dictată tocmai ca urmare a efectelor generate de hotărârile emise de această instituție.

În această ordine de idei, Curtea constată că, în vederea îndeplinirii rolului său de garant al respectării și aplicării principiului nediscriminării, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării este chemat să vegheze, printre altele, inclusiv asupra modului în care este respectat acest principiu în conținutul actelor normative. În acest sens, acest organ poate constata existența unor prevederi de lege discriminatorii și își poate exprima opinia în ceea ce privește armonizarea dispozițiilor din cuprinsul actelor normative sau administrative cu principiul nediscriminării. Ceea ce aici interesează sunt efectele pe care le produc aceste opinii. Astfel, dacă s-ar admite că, pe calea controlului jurisdicțional întemeiat pe art.20 alin.(3) din Ordonanța Guvernului nr.137/2000, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării poate să constate existența unor situații discriminatorii ce își au izvorul direct în conținutul unor norme legale, hotărârea Consiliului ar putea avea ca efect încetarea aplicabilității acestor dispoziții și chiar aplicarea prin analogie a unor alte texte de lege, care nu se referă la persoana sau grupul social discriminate. Într-o atare împrejurare, se pune în discuție legitimitatea acestui organ de a interfera în competențele legislativului, prin înlăturarea aplicabilității unor acte normative și instituirea aplicabilității altora, dar și în competențele Curții Constituționale, care îndeplinește rolul de legislator negativ atunci când constată lipsa de conformitate dintre prevederile unei legi sau ordonanțe și dispozițiile constituționale, sub aspectul art.16 referitor la principiul nediscriminării.

Deși în lumina dispozițiilor constituționale o asemenea interpretare nu ar putea fi acceptată, rolul Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării putând fi rezumat mai degrabă la posibilitatea de a constata existența unor discriminări în conținutul unor acte normative și la formularea de recomandări sau sesizarea autorităților competente pentru a modifica respectivele texte de lege, se observă totuși, așa cum s-a reținut și mai sus, că, în practică, art.20 alin.(3) din Ordonanța Guvernului nr.137/2000 a generat efecte neconstituționale, prin care s-a încălcat principiul separației în stat, la aceasta contribuind chiar formularea echivocă a dispozițiilor cuprinse în Secțiunea VI din Ordonanța Guvernului nr.137/2000.

Pentru aceste motive, Curtea constată că prevederile art.20 alin.(3) din Ordonanța Guvernului nr.137/2000 sunt neconstituționale în măsura în care sunt interpretate în sensul că acordă Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării competența ca, în cadrul activității sale jurisdicționale, să anuleze textul unor acte normative cu caracter discriminatoriu și chiar să substituie acest text cu dispoziții cuprinse în alte acte normative.”

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată, cu unanimitate de voturi ale membrilor prezenți la ședință

**COLEGIUL DIRECTOR
HOTĂRĂȘTE:**

1. Fapta prezentată în petiție nu reprezintă discriminare conform art. 2 din **O.G. nr. 137/2000**, republicată;
2. O copie a prezentei hotărâri se va comunica părților.

VII. Modalitatea de plată a amenzii: —

VIII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată în termenul legal potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ** la instanța de contencios administrativ.

Membrii Colegiului director prezenți la ședință

GERGELY DEZIDERIU – Membru

HALLER ISTVÁN – Membru

NIȚĂ DRAGOȘ TIBERIU – Membru

PANFILE ANAMARIA – Membru

VASILE ANA MONICA – Membru

Data redactării 26.02.2009

Notă: Hotărârile emise de Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, în fața instanței de contencios administrativ, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.

